

ДП НДІ «СИСТЕМА»:

ГАРМОНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ

Л. Складанюк, журналіст

ГП НИИ «СИСТЕМА»: ГАРМОНИЗАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ

Л. Складанюк, журналист

RESEARCH INSTITUTE «SYSTEMA» STATE ENTERPRISE: NATIONAL STANDARDS HARMONIZATION

L. Skladaniuk, journalist

Науковці ДП НДІ «Система» спільно з фахівцями Інституту комп'ютерних технологій, автоматизації та метрології (ІКТАМ) НУ «Львівська політехніка» провели науково-практичний семінар, на якому розглядалися важливі питання щодо ролі стандартів у захисті навколишнього середовища, у розробленні ефективних соціальних ініціатив, у вдосконаленні програм безпеки і охорони здоров'я та необхідності гармонізації вітчизняних стандартів із міжнародними та європейськими нормами і правилами.

Також йшлося про конкретні роботи, які проводять науковці ДП НДІ «Система» у рамках виконання Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу та Заходів щодо реалізації Концепції розвитку технічного регулювання та споживчої політики у 2006—2010 роках, гармонізацію національних стандартів з міжнародними та європейськими нормами та правилами і вплив цього процесу на покращання якості та безпечності продукції, товарів, робіт, послуг.

Одним із важливих документів, що стосуються метрологічного забезпечення вимірювальних ін-

У статті розглянуто питання стосовно розвитку та гармонізації національних стандартів, інших документів з міжнародними та Європейськими нормами і правилами, мета яких — підвищення соціальних стандартів, конкурентоспроможності продукції, робіт та послуг на світовому ринку.

формаційних систем (ВІС) та автоматизованих систем керування технологічними процесами (АСК ТП), начальник відділу ДП НДІ «Система» *Олександр Кричевець* назвав Додаток за №5 «Вимоги до вимірювальних систем для безперервного та динамічного вимірювання кількості рідин, відмінних від води» Технічного регламенту на засоби вимірювальної техніки (ЗВТ), розроблений за рекомендаціями Директиви [1] щодо суттєвих вимог до ЗВТ. Паралельно для його втілення у життя розроблено проекти [2, 3].

«Уведення в дію Технічного регламенту на ЗВТ сприятиме підвищенню точності та вірогідності результатів вимірювання і, відповідно, економії та раціональному розподілу рідин, зокрема, нафти, нафтопродуктів, скрапленого природного газу, рідких харчових продуктів, медикаментів тощо, — наголосив *О. Кричевець*. — А впровадження згаданих стандартів дасть змогу уніфікувати номенклатуру та форму подання характеристик

Доказом того є розроблений комплекс національних стандартів у сфері управління якістю: стандарти серії ДСТУ ISO 9000, зокрема [17], гармонізований з новою версією ISO 9001:2008; стандарт [18], застосовний для проведення внутрішнього і зовнішнього аудиту; стандарти серії ДСТУ ISO 10000, які розроблено на підтримання упровадження ISO 9001, зокрема ДСТУ ISO 10002:2007, ДСТУ ISO/TR 10013:2003, ДСТУ ISO 10014:2008; ДСТУ ISO 10015:2008, стандарти, які містять настанови щодо застосування ISO 9001 у певних галузях діяльності, зокрема ДСТУ ISO/IEC 90003:2006, ДСТУ IWA 1:2007, ДСТУ-П IWA 2:2007, ДСТУ-П IWA 4:2006 або у яких вимоги ISO 9001 доповнено вимогами до СУЯ з урахуванням специфіки певної галузі діяльності, зокрема ДСТУ ISO/TS 16949:2005, ДСТУ ISO/TS 29001:2006, ДСТУ ISO 15378:2008. ПК 93/1 постійно відслідковує стан розвитку нормативної бази у сфері управління якістю на міжнародному рівні й відповідно планує розроблення нових національних стандартів та перегляд чинних.

У своєму виступі директор ІКТАМ, *Богдан Стадник* торкнувся питань стандартизації термінологічних понять у галузі метрології. Він підкреслив необхідність обережного й виваженого запровадження нових метрологічних термінів, особливо у випадку прямого перекладу. Акцентував увагу на упровадженні терміну «невизначеність», обґрунтував застосування замість нього більш придатного і такого, що відповідає суті, терміну «непевність». «Корегування визначень окремих метрологічних термінів, їх заміна при перегляді термінологічних стандартів, інших нормативних і законодавчих документів є вимогою гармонізації національних документів з міжнародними», — пояснив *Б. Стадник*.

На завершення семінару директор ДП НДІ «Система» *Василь Паракуда* зазначив, що, крім згаданих вище робіт, на базі підприємства проводиться чимало робіт з гармонізації та розроблення НД у галузі систем екологічного управління, готельної справи, надання туристичних послуг тощо, і висловив щире сподівання, що «прискорення процесу гармонізації національних стандартів, в якому є і частка зусиль фахівців ДП НДІ «Система», сприятиме адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, удосконаленню технічного регулювання та реалізації споживчої політики відповідно до вимог СОР».

«Адже, у контексті співпраці України з іншими державами світу, процес гармонізації вітчизняних стандартів значно підвищує не лише якість і безпеку, а й шанси вітчизняної продукції, товарів, робіт і послуг бути конкурентоспроможними на закордонних ринках», — підкреслив *В. Паракуда*. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Директива 2004/22/ЄС від 31.03.2004 щодо вимірювальних приладів (OJ L 135, 30.04.2004, р. 1).
2. прДСТУ. Метрологія. Автоматизовані системи вимірювання кількості рідких харчових продуктів. Метрологічне забезпечення. Основні положення.
3. прДСТУ. Метрологія. Автоматизовані системи обліку та контролю параметрів у зерносховищах. Метрологічне забезпечення. Основні положення.
4. ГОСТ Р 8.596-2002. ГСИ. Системы измерительные информационные и автоматизированные системы управления технологическими процессами. Метрологическое обеспечение. Основные положения.
5. прДСТУ. Метрологія. Програмне забезпечення вимірювальних інформаційних систем та автоматизованих систем керування технологічними процесами. Основні вимоги.
6. ДСТУ 2709-94. Метрологія. Автоматизовані системи керування технологічними процесами. Метрологічне забезпечення.
7. Р 50-080-99. Метрологія. Системи вимірювальні інформаційні. Метрологічне забезпечення. Основні положення.
8. OIML R85:1998. Автоматичні вимірювачі рівня для вимірювання рівня рідини в стаціонарних резервуарах — сховищах.
9. ISO 4266. Нафта і рідкі нафтопродукти. Вимірювання рівня і температури в резервуарах автоматичними методами.
10. прДСТУ IEC 61094. Мікрофони вимірювальні.
11. прДСТУ ISO 12124. Методи вимірювання акустичних характеристик слухових апаратів на реальному вусі.
12. прДСТУ IEC 61252-200_. Електроакустика. Технічні умови на індивідуальні дозиметри шуму.
13. прДСТУ IEC 61260-200_ Електроакустика. Октавні та дробовооктавні смугові фільтри.
14. прДСТУ IEC 62127-1:200_. Ультразвук. Гідрофони. Частина 1. Вимірювання і характеристики ультразвукових полів у медицині частотою до 40 МГц.
15. прДСТУ IEC 62127-2:200_. Ультразвук. Гідрофони. Частина 2. Калібрування для ультразвукових полів частотою до 40 МГц.
16. прДСТУ IEC 62127-3:200_. Ультразвук. Гідрофони. Частина 3. Властивості гідрофонів для ультразвукових полів частотою до 40 МГц.
17. ДСТУ ISO 9001:2009. Системи управління якістю. Вимоги.
18. ДСТУ ISO 19011:2003. Настанови щодо здійснення аудитів систем управління якістю і (або) екологічного управління.